

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 7. Mei. Punit Deus parentes in filiis, & aliquando dæmonem suis appetunt filiabus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

„prosiliunt : vinam sibi ligone vallem hanc effoderet, tuarum calamitatum. Misericordia & misericordis, pauper & nudus omnium inops, primus peccatorum, Misericordia mea &c. Prudente Salomon sapienter portas templi compedit de lignis olivis, misericordia signis, per hanc enim tibi mirandam, hinc orationis tuae tibi si me prius ordiun, cum Chananaea. Misericordia. Quo verbo (explicat Ong) sic Christo fuggerit. Domine nihil mihi prenotum tuum dignum confundebus, nec obsequia tanta, quibus nunc ora: o mea pessime videatur. Nihil tantum conueniens Majestatis, ac praeinde nihil horum offero, ad misericordiae suorum recurso, hanc imploro, hanc fumio mediatrixem, Misericordia.

§. 7. Mei. Punit Deus patentes in filiis, & aliquando clamorem sus apparet filiabus.

Cuius, rogas o mulier, Deus misereatur Mei. Quis opprimitur ? quis damnum patitur ? An non filia tua : tu ipsa fateris filia mea male a domino vexatur. Cur ergo non te audio rogantem, Domine misere filiae mea ? sic alte : inclamabas, simili necessitate obitus, & filio suo lunatico afflicitus pater. Matt. 27, 14. Domine, misere filios meos. Multa & vicia le nobis hic offerunt consideranda. Si autem hoc primum, medium omnium efficacissimum, quo mulier proessa Christum accederet, & ad Divinitatem Christi cognitionem trahere ut, superplex regaret misericordia diu, hoc vincere fuit, filiam eius a domino male cruciari. Filia mea male a domino vexatur. O quale remedium, ut peccatis egrediaris filium tuum apprehendit ? Notarum dignissima est historia Moysi ac Pharaonis : instat, virget eum Moyses, ut dominaret populum, ingemiantur Angella, excedit octauo, nimirum locutus i his quoque liberatur. Et induratum est cor Pharaonis. Succedit terror et nebrarum, nec his terretur aut Dei cognoscit potentiam, aut amollitur obdurateus. Tandem aliquantulum convictus, Discedit, inquit, vos & filii vestri : jumenta vero remaneant Nullatenus : hac enim Deo nostro in sacrificium requiriuntur, ad hoc enim tendimus : Nec ungula remanebit : Itom achaearum Pharaon, ferox in haec verba erupit : Recede a me, & caue ne ultra videtas faciem meam, quocumque die apparuerit min, morieru. Cui Moyses, Ita fiet, sicut locutus es, non videbo ultra faciem tuam. Et addit illud ex capite 14. ut auctores declarant, tum

enim illi Deus reuelavit, ac præcipit, ea dicebat, &c. Hinc ego discedo : Nec ultra videbas faciem tuam. &c. Attamen ille audiebat. Hac dicit in filio Dominus media nocte egrediar in Egyptum (Egyp. emol. dicit Dominus, quasi de turgioliis suis) Et monitus omne primogenitum Egypti ; à primogenito Pharaonis, usque ad primogenitum ancille &c. Descendentes omnes serui tui (Illi qui tibi corde cohererunt obduracionem) Et adiuvabunt me ascentes : Egressore tu, & omnis populus, qui subies. Elias est tibi, & exiuit à Pharaone status nimis.

Dicendo, queretis me, rogabitis me, & adorabitis me ; Adorans. In mulere Chananaea, Exod. quod & factum est quando luxerunt primogenitos suos occides. Surrexit Pharaon nocte, & omnes serui eius, cunctaque Egyptus. Accedunt fe- filii. Moyses ac Aaron. Multi credunt ipsum Pharaonem, ac Principes eius accessisse : Sa gitte & egredimini à populo meo vos, & filii Israël, & immolate Dominum, sicut dicitur. Quis refra- armenta assumit, ut periretis, & abeatis benedicte mahr. O quæ tragœdia ! dux erat dimicatu. Perpendit al qui verbum hoc. Surgit, erant enim Moyses & Aaron quiescentes, quos viget ut à quiete surgant, De statim suo sacrificati- ui : quis instituit, ut Pharo Rex adeo populum vigeret ad Deum facias ? clades primogenitu- rum.

Nunc secundum rationem exploremus. Mu- lier hæc parentum suorum meminit, facinora recolit atavorum, è quibus addicet, quid libi facerendum. O vos omnes, qui nobilium stemmate gloriamini, & ad quodlibet verbum, ve- stras adducitis genealogias : si oculos vestros ad antecessores vestros reflectere, cum laude digna facinora consenseretis, acta nobilio- ra, pectoris, corum excellentiam, in Deum pietatem, in pauperes misericordiam, honores Dei celum flagrantissimum, Ecclesiæ reditantes, hospitiale censibus dorantes, Sacra litanies inti- mentes, defendentes orphanos, viduas auxiliantes, fidem defendentes, virtutem magnifican- tes, viam illi velutorum studiorum, scilicet scholæ, corumque que yobis convenientia facien- da. Reuelata hæc mulier suorum genealogiam, & priorum acta proavorum, & in corum statim inuenit principios, quod peccata que filii inflig- tur, ob parentem culpam infingatur.

Liquer omnibus actus ille impudentissimus, quo Cham parentem suum Noe turpiter dedec- rauit. Voluit eum Noe pro meritis castigare, & ait : Maledicitus Chananaea. Erat autem Chananaea Gen. 9, 28 filius Cham. Quis peccauit ? Cham. Quem puniatur.

punitus? Chanaam eius filium: hoc enim diuina gerebantur prouidentia, ut filius ob paten-
tis peccatum plecteretur. Hæc vero est ratio
quæm expendunt D. Ambros. & D. Chrysostom.

Volut enim Deus tale inferre supplicium,
quod cordis intima lancingaret: & communites
magis parentem affligit pena qua filius plecti-
tur, quam si eam proprio corpore pateteret.
Pateres ipsi orant, (inquit D. Chrysostom)
panes ipsi ferant, & gravius est illus, videre filios
supplicio affici, quam si ipsi, iis forent obnoxii. Vult
Hilorum doloribus re, in sua fidelitatibus probationem, cui mandat
parentes ut vicium filium ei offerat in sacrificium. Domi-
nante, an non evidenter pateret Abrahæ fideli-
tatem, si ei präciperes, ut seipsum tibi obediens
sequens immolare: ut gladius gattur eius, vel cordis
perfodiat intima: Minime: maiorem enim
adferet cruciatum, si filium, quam si seipsum
trucidet offerendum. Notat D. Hieron. quod
lib. 27. licet hæc tot virtutum florere insignis, motus
suis inordinatos compoñisset, minime tame-
Epiph. cordis sui tristissimam potuisse superare, quando
Paula eius quilibet filius graui torquebatur calamitate,
et quando cornu quisquam moriebatur, infri-
mabatur illa, & ad mortem vque periclitaba-
tur: *Suorum mortibus frangebatur, maximè libe-*
rum, in querum dormitione sepe periclitata est
Machabæi. &c. supradictabatur affectu, &c.

Hinc colligit D. Chrysostom. Atum Diaboli
dum morti tradenter septem illi germani fra-
tres Machabæi, quod omnium primò non cru-
ciari, aut enecari matrem, sed prius septem
eius filios interenerit, ut ipsos ea coram aspi-
ceret cruciatibus torqueri, que matris penetrata
ha crudelius in vnoquoque torquebatur, quæm
si ipsa hoc perficeret cruciatum. Quocirca multo-
rum est opinio, quod illa pte dolore nullo alio
aut gladio aut cultro trucidata correrit: i quod
spiritus S. indicavit illis terminis, quibus eius
describit mortem, postquam enim filiorum re-
tulit martyrum ipsa præsente, & filios adhor-
tante, immediatè subiungit: *Nunquam autem*
Machabæi post filios, & mater consumpta est. Quasi dicat
quod ex conspectu cruciatum, quibus charissi-
ma sua pignora lenibantur, vitam amiserit:
tormenta quippe, quæ natorum torquebant cor-
pora, ut gladius acutissimus, materna viscera
penetrarunt, & necem attulerunt. Vult Deus
punit peccatorum, & cum plectit in eo, quod
durus illum affigit, quod habet eharus, quod
toto diligit affectu, quod cum acerius irritabit.
Ad se citat non semel Absalon Duxem Iob,

at ille serdas præbet aures, ire negligit, præci-
pit seuis suis, ut ignem iniiciant frugibus eius
momenti maximi, & ipsi laetissimis. Rem intel-
ligit Iob, illico accurrit, quid hoc rei, Domine,
quid campus meus, quid messis mea commeruit
ut innocue ignibus confungearet? Non propter
messis reum, sed propter tuam fosciam, qui
vocatus à me jam sæpe venire renuisti: cu enim
voce & nuntio nihil proficerent, ignem jussi
frugibus adhiberi, flammas quippe ignis illas
confundentes indubie sentires vehementius, illæ
excitarent dormientem. Misit ad te ovescans ut
venires ad me. Quoties domum redis, ex ædibus
illius quam optimè nosti, reverlus & ecce tibi
filius charitissimus delicta tua, dimidium animæ
tuæ ardentiissima febre corruptus, quæ viscera
eius exurit vel artus nec est pte paxficiata: in
vanitatis tuis, ac iuhonestâ, & perniciose vi-
uis libidine, vnu & lucrum, auri sacra famæ
mentem tuam occuparunt, & ecce filia tua, quæ
et pupillam oculi diligebas, ledo decumbit
mortuæ, vxor quoque solamen ynicum, ad ex-
tremæ properat non coualitur.

Eleganter discutit D. Chrysolog. circa illam
interrogationem Ch. illi, subdidiū querit pater
cuius filius à dæmoni possessoris sacrè nimis tor-
quebatur: *Alludit eum, & spumas, & frividat den-*
Chrysolog.
tem, & rescuti: Christi manus polcit a exilia-
rem. Iubet Christus eum ad se adduci coram io-
ta populi concione, ut miraculum omnibus te-
stibus fieret celebris. Tum patrem interrogat: *Marc. c. 9.*
Quantum tempus est, ex quo ei hoc accidit? *Iob. 24. 1.*
Quid tu ergo Domine (querit D. Chrysol.) de
tempore requiris: An non tu ille, qui nosti tem-
pora, vñqæ ad minimæ momenta: Iam nobis
dixit amicus ille Iob. Ab omnipotente non sunt ab-
secundâ tempora. Respondit D. Petr. Chrysolog.
Requirit passiōnis tempus, auctor tempori, non ut
neficius. Sed ut ex telponio: quid a parte dan-
dam pronouerat, illi insimaret, quod ob sua
peccata, filius eius tam immixtus Domino tradi-
tus torquebatur. Querit: Quantum temporis est,
ex quo ei hoc accidit? Respondebat pater: Ab infantiâ
Quasi illi diceret: Attende, quædo te, quod illa
passio filio tua aduenire co tempore, quo ille
propris peccatis non inquinabatur, quibus Dei
iram in te pronocasset, ac proinde tibi persuade-
basse illi contigisse propter tua peccata, quæ
Deus in ea voluerat. Interrogatione asserit
pandit, ut tunc maliciam non sobolem, sed paren-
tem. Et bene hoc pater adverit, illico enim
Christo ad pedes prostratus, cum lachrimis in-
clamauit: Adiuua nos, misericordia nostra. Misericordia mea

Cccc. Domine

Dominis parentis, qui me huius causam accelsis calamitatis. Adiuua nos miserris nosiri. Hoc est, (a. t. D. Petri Chrysol.) Misere nos, quicum reus aggrauat innocentem, ad quosrum panam infans, peritulum redundat.

21 O quam salutaris lectio parentibus! Eodem modo castigauit Deus per Noe impianis carentiam Chan, filio eius Chanam male dicens. In in-calefatu suo mulier Chananea redactetur, super hoc parentum suorum facinus, & cum ex eadem sit nata progenie vestrum ne sibi in domo sua hoc ipsum quoque potuerit accidisse, ut mater in filia plecteretur, & ad eum peccatum infans redundet periculum: Num ob sua scelerata idolatrias, & vitam indonestam per filia criciatum Deus matrem cruciaret. Num forte, ob aliquod malum, quod filium dixis deuouisset, effusiendo: diabolus te auferat, illam modo diabolus ingressus laniaret. Exploratus est, parentum benedictiones filii prodesse, quam plurimum, sicut è contrario maledictiones maximo venire no[n]men o. Satis aperitè hoc testatur Spiritus S. Benedictio patris firmat domos filiorum, maledictio autem, matris eradicat funda manus.

Eccles. 3, 11

Vnde Iacob omnia fäusta, qui tot molestias obtuebat: quid tam euidentissimis eripuit periculis tam illustri rem edidit, & bonis omnibus praeditum nisi patris Ifae benedictio, quam ei tanto studio, tot artibus sedula mater pincuravit: Quid Ruben primogenitus Iacob jas a filius primogenitus, effectice ut in nomine osam non exercecerit familiam, sed instar sumi in lumen evanescerent omnia, quæ ageret, nihil illi cederet propere, feliciter ei nihil eueniret, corrum quorum ipsi latrare alebarunt; nisi maleficio illa patris: Non erit seorsim?

Gen. 49. Notandum propono historiam ex D. August. de muliere videa, decima prole secunda; septem filiis, ac tribus pueris, quodam die ob nescio quem defecimus, irritata, cunctos maledictis deuouit dicens: Timor ac tremor vos absument. Exemplo tremor ac horrore cunctos iniurit: ita ut eorum qualibet tantoto corpore ac singulis eius membris tremore quateretur, ut ad commiserationem stuporemque cuncti monerentur: sedque continuè, sive stantes, sive sedentes, sive comedentes, sive ieiunantes, sive vigiles, sive dormientes, semper hac membrorum agitatione concreuerantur. Horrendum erat videre, in capite tremores, & motus continuos; pariter & brachia & humeri, & pedes, & manus, nunquam à motu quietebant. Addit autem D. August. quod duos ex

illis viderit fratrem ac sororem, audeentes Ecclesiastiam vbi D. Stephani reliqua colebantur: i. vbi totum populum supore ac horrore suspendebant, pacendis suis vultibus, motibus inordinatis singularum partium corporis, nec erat quillis non comparetur: omnes quoque intellexerunt hanc illis infirmitatem ex materna maledictione obuenisse: denum omnium miraculorum, que ad intentionem sacrarum S. Stephani reliquias um patrata sunt, fuit illud celebrissimum, scilicet, quod ipsi coram illis orantibus, totoque populo, ac Sacerdotibus in preces & lachrimas effusis, sanitatem receperunt, prior frater, deinde lo-

Nec minori vacat mysterio quod accedit Apostolico nostro Prædicatori S. Vincentio Ferrario dum in Francia veibus Dei disseminat: In eis necem conspiravunt juvenes qui M. F. Vadiani germani frates, qui dum factum tentant centrum & virum Dei interimere moluntur, ecce subito in ejus virtute diuina brachia eorum aiebunt: Ita vita. punit eos Deus s. qui Sanctos suos insequeuntur, L. 1. c. 12. ut quid simile legimus de Rege Hierobeam. 3 Reg. 3, 24. Quia prona meliores effecti, temeritatis culpam agnoscentes, ac peccati sui penitentes, pudibus eius prouoluvi delicti veniam rogant, & orationum eius ad eum latucent, suffragia, quibus ille clementer, vt solent viri Dei, redentes bonum pro malo. Abi, filii matris vestrae remittunt, ut tria peccata sua grauissima confiteantur, quibus eius conscientia pragmatatur: ita vero consciente, pariter & vos ab hac Dei plaga liberabimini ac integre curabitur: quod & contigit. Heu quot infirmitis licet basic præscribere medicinam? Parentes peccata confiteantur, agant penitentiam, & filii conualecent. Vestram testor experientiam: dum anima vestra peccato languescit, continuo & puer languescit, exerte cunctis fascie pustule, leucies, & Deum puer in auxilium invocas, sed in hoc pueri consilium valentudo, si prius anima tua peccatis evanescat, ex illius enim humor peccatis, redundat in puerum morti supplicium.

Concupiscentia Confites ac Redctores Hiericho, adeunteque Prophetam Eliseum, queritantes, Ecce habet accusatus huius optima est Opt. sed p. Reg. 2 aqua pessima sunt. Quibus Propheta, asserit mihi vas novum, & minit in illud sal: adderunt & sal mitunt in vas novum, in sal nimis & Egressus Elisius ad fontem aqua, um misit in illum sal. Quo peccato adslanivus ait: Discedit & ad

Cen. 49.
Lib. 22. de
Ciu. c. 1.

III.
Exem-
plum.

& ad propria reuertimur, iam ciuitatis vestrae
fanare tuor aquæ & obdulcere. Cur o vates sal
non misisti in amaras aquas ciuitatis? quia p̄r
seiebat Propheta aquarum amaritudinem ex
fonsis amaritudine scelerite & fone autem ob
dulca o exteri quoque riuu leuientur. O quio
ties eternis filios, ex se pios ac innocentes ama
ris torqueri crucibus, morbi ac torribus ad
mortem vegeti? Forum desideras valetudinē
i mīo iā in fontem aquarum, fontem unde morbi
scaturunt; hoc age, ut parentum a
marita vita corrugatur: honestius mores suos com
ponant, cordis rancores mitigen; nec dubium
prilinam facili laudem filii consequentur.
Hoc apprime novera: mulier Chananaea, vere
tur enim ne sua peccata, filiam a dæmonio vex
atam detineant. Hoc quoque placet considerare:
quam pia mater haec, quæ filiam suam a
dæmonie toto postulat cordis affectu liberari.

Parentes etenim plorimes videois, quibus ne
dum dolor est filias a dæmonie possideri, sed in
super & tanto sibi misericordiantur. Narrat D.
Lucas. Philippus in Macedonia ingressi sunt D.
Paulus & Iesus Euangelium predicantes; & e
ce occurrit illis puella a dæmonie possessa: D.
lins autem Paulus, & conuersus, spiritui dixit:
Pecipio ibi in nomine Iesu Christi exire ab ea, Et
exiit eadem hora Mirum, continuo in Apollonum
commouerunt puella domini qui eam ut patres
al i gebant, & viri que tam Paulum, quam
Sylan teos erant, & in vincula coniciunt. Fie
ri ne id potius oritur te hoc moueat, si Euan
gelista illi quippe, qui eam domi curabant,
quæstum ibi ex puerâ a dæmonie possessa con
quirebant, mulier eam coiubabant, ut eam vi
cerent, & de secessuq; us negotiis aut alis
rebus interrogarent veritatem. Tonus attonitus
D.Christi vocem excoliit D. Chrys. O paganum inbu
tum, n' manitatem, ut augani petuntam pueram a da
mata, monis vexari volunt. O sanctissime Doctor, quid
hanc adeo stupes in paganis crudelitatem, hanc
potius in Catholicis quam plurimi stupas in
inhumanitatem. Heu quam multos dolemus pa
rentes, Christianos, quorum sunt filii a dæ
monie possessi: quot matres ingenescimus, quæ
totis neruis huic incumbunt, ut diabolus filiarum
corda possideat, quia ex illis sibi victimæ acqui
runt? Nolunt dæmoni juuia filia discedere, qui
nimo ut hostem habent ac persequuntur, qui eas
conatur a malo dæmonie liberare. Alio legi
mus, cum Dominus dæmonum legione & ho
mine a porcorum gregem demandaret, militare
supplises, ut ab eorum fiulis festinus discedat

non enim aiunt, talibus egemus, qui dæmones
hominum corporibus expellant, cum porcorum
immundorum animalium damno, quos dæmo
nes occupant. Piæ mater Chananta, quæ fi
liam a dæmonie vexari non sustinet, ipsoe hoc
supremū domus sua existimans detrimentum,
& maternorum viscerum saevorem morte cua
ciatum.

S. 3. Magna huīis mulieris fides, que Chri
stum implorat: est enim adulteria, ut
mucro Hieremie:

Domine fili David. Admirare in his verbis 23. **D**
Idem mulieris huius præclarissimam, qui
bus perfectam ac integrum de Christo pro
dit confessionem: hanc minima quod cum Christo
suis una sit persona, effet tamen simul, & dicim In Symbo
li humani. Haec est fides Catholica, ut credamus Ioh. 28. 3.
& confitemur, quia Dominus noster Iesus Christus
Ius, Deus & homo est. Deuiriunt ab hac fide her
etici, qui hanc rationem permittente nolueunt:
Quidam credebant Christum esse solum Deum
nec verum hominem, ut Manichæi, alii somnia
runt, eum esse solum hominem, non verum Deum
ut Ariani. O perduelles, qui unionem hanc ne
xumque dissoluti Anti-Christi: omnis spiritus,
qui solus Iesum, (audite D. Iohannem) Ex Deo non est, est
est & hic est Anti-Christus. Vnum alteri conne
ctite, duos illos rotos in unum compingite li
brum, librum illum grandem, sicut Deus Itaiz
præcepit: Constitmini: Quia Dominus noster
Iesus Christus Deus est verus, verus est & ho
mo. Hunc fidei articulum mulier hec confite
tur, dum enim Christum inclaimat: Domine absolu
te, sine restrictione, sine additione, confitetur
Deum cui proprium est esse caelum & terrenum & Do
minum sine termino, illimitatum! Dominum
creaturæ spiritualis ac corporalis, mortis & vi
tae, eorum omnium quæ sunt, immo & eorum quæ
non sunt, ut prædictum in confessione Centu
rionis, & hoc eius est sigillum, quo cunctis sub
scibit: Ego Dominus. Dum vero Christum dicit
I. **M**ulier Christi
factetur
dignita
tem.
I. **M**ulier
Christi
factetur
dignita
tem.
R. C. L. A.

Cccc. **H**ab